

Calendari 23/24

INFANTS I JOVES

REFERENTS DE L'ACTIVISME SOCIAL

El racisme, encara molt present a tota Europa

Malgrat que a Catalunya no hi ha encara una estadística oficial sobre les discriminacions i les desigualtats que pateixen les persones racialitzades, una enquesta de l'Agència Europea de Drets Fonamentals mostra que el racisme continua ben present a Europa. Les discriminacions per raó d'identitat ètnico-racial, incloent-hi l'origen de les persones, són freqüents en l'accés al treball (29%), l'habitatge (23%), l'educació (12%) o els béns i serveis (22%). L'enquesta també constata la persistència d'estereotips i prejudicis entre la població en general. D'altra banda, l'informe 2023 sobre el racisme a l'Estat elaborat per la Federación SOS Racismo indica una preocupant tendència a l'alça: el 2022 es van denunciar un 41% més de casos que el curs anterior. En la meitat d'aquests casos denunciats, l'agent discriminador era una administració pública.

Malgrat aquestes elevades dades, és una evidència que els casos de racisme estan infradenunciats: segons l'enquesta europea esmentada, només el 14% de les víctimes de racisme va informar de l'incident a alguna autoritat. Qüestions com la manca de confiança en el sistema policial i judicial poden tenir-hi a veure.

Març

RUBY BRIDGES

Antiracisme

Hi ha activistes que neixen amb el foc de la justícia social i d'altres als quals les circumstàncies els empenyen a convertir-se, molt a desgrat seu, en abanderats d'una causa. La Ruby Bridges pertany a aquest últim grup. Quan només tenia sis anys es va convertir en la primera nena afroamericana a assistir a una escola de primària blanca del sud dels Estats Units, desafiant així el racista sistema de segregació racial que imperava en aquesta zona del país nord-americà.

Ruby va néixer el 1954 a Tylertown, Mississipi. Quan tenia només quatre anys, es va mudar amb els seus pares a Nova Orleans a la recerca d'una vida millor i una educació digna, però el que hi va trobar la família va ser el mateix racisme institucional que al lloc d'on provenien. Tot i que després d'un recent dictamen de les Corts Supremes les escoles de Louisiana estaven obligades a no segregar per raó de raça, a la pràctica el sistema promovia la discriminació racial. Les escoles blanques preparaven exàmens d'admissió més complicats per als alumnes negres que volien accedir-hi, i als seus sis anys, Bridges va ser l'única alumna negra que va aprovar l'examen per assistir a l'escola William Frantz.

La dantesca escena de l'entrada de la nena a l'escola el 16 de novembre de 1960, escortada per dos agents de policia caminant al davant i dos seguint-la al darrere per protegir-la de la multitud de manifestants racistes que a fora cridaven i llançaven objectes va ser immortalitzada en una coneguda pintura de Norman Rockwell que, molts anys després, Barack Obama va penjar en un dels despatxos de la Casa Blanca. No sense dificultats i a costa de patir una dura experiència al llarg de tots aquests anys, Ruby va aconseguir acabar els estudis de primària. El 1999 va crear la Fundació Ruby Bridges per promoure els valors de la tolerància i el respecte i, dos anys més tard, va rebre una medalla de mans del president dels Estats Units Bill Clinton.

Desmuntem el racisme, desmuntem el discurs d'odi

Participants

Infants entre 4 i 10 anys

Temps

1.30 h, aproximadament, depenent del grau de participació del grup

Material

- Projector, altaveu i portàtil
- Caixa de disfresses
- Material per a l'attrezzo
- Paper mural
- Retoladors

Espai

una sala on projectar el vídeo, la resta de l'activitat es pot fer interior o exterior, si bé es recomana un espai tranquil on no hi hagi estímuls que distorsionin la dinàmica de grup.

Objectius per als monitors/es

- Fomentar la participació de tots els infants/joves
- Vetllar per crear un espai segur amb tot el grup
- Afavorir la mirada crítica dels participants i el seu grau de reflexió

Objectius per als infants

- Conèixer i entendre què és el racisme i com afecta la gent
- Veure situacions diàries de racisme
- Pensar què poden fer ells per lluitar contra el racisme
- Treballar en equip
- Passar-ho bé

Introducció

Es tracta d'un conjunt d'activitats pensades per treballar el racisme amb els infants. Abans de començar, explicarem bé tota la dinàmica i crearem un espai segur i còmode que afavoreixi tots els graus de participació i implicació i permeti a cada infant trobar el lloc on se senti a gust.

Desmuntem el racisme, desmuntem el discurs d'odi

Desenvolupament

1. Context i idees generals (15'): S'explica als infants que treballarem l'antiracisme, i es pregunta si saben què és el racisme. La idea és anar apuntant totes les idees que tinguin a un paper mural i després comentar-ho, perquè així també podrem veure el nivell del grup. Els monitors/es poden anar aportant idees si veuen que no surten del grup.

2. Visionat (20'): Després de fer la introducció, es mirarà amb el grup el següent vídeo

<https://www.youtube.com/watch?v=Sdsh61NKCb4&t=307s>

i es comentarà amb els infants què han vist i per què, fent una mica de debat amb ells.

3. Teatre quotidià (45'): Per treballar com es viu el racisme en el dia a dia, demanarem als infants que facin petits grups, i a cada grup se li assignarà una breu escena a representar que treballi el racisme quotidià. Hi haurà també una caixa de disfresses perquè puguin posar-se en el paper i, si es disposa de temps i de material, fins i tot poden fer una mica d'attrezzo. Abans de representar les escenes cada grup assajarà una mica, i després de cada representació es farà un breu comentari conjunt sobre què han vist i com s'hagués pogut actuar diferent. Algunes escenes a representar poden ser:

a. Un infant s'està menjant unes lliminadures, i quan es gira, aquestes desapareixen. Hi ha uns altres infants al costat, però ell va cap al que és negre i li comença a cridar perquè diu que segur que ha estat ell.

b. El Nadal està a punt d'arribar, tot el grup està molt content i van parlant de què farà cadascú. Aleshores un d'ells explica que no celebra el Nadal perquè és musulmà, i tot el grup se'n riu.

c. Una família està sopant, i de cop un infant diu que no es vol acabar el peix. Després d'insistir-hi una mica, el pare/mare/tutor li diu que s'ho ha d'acabar perquè a l'Àfrica hi ha infants que passen gana, mentre que a ell li sobra el menjar.

Tancament (15'): Per acabar, es farà una roda de revisió amb tot el grup durant la qual cada infant haurà d'explicar alguna cosa que li hagi aportat el taller i com s'ha sentit.

